

Valsts ieņēmumu dienests

Talejas iela 1, Rīga, LV-1978, tālr. 67122689, e-pasts vid@vid.gov.lv, www.vid.gov.lv

UZZIŅA

Rīgā

08.01.2019. Nr. 30.1-8.7/4304
Uz 06.12.2018. Nr. 01-10/104

SIA "V"

Par uzziņas sniegšanu

Valsts ieņēmumu dienests ir izskatījis SIA "V", reģ. Nr...., (turpmāk – Iesniedzējs) 2018.gada 6.decembra iesniegumu "Uzziņas pieprasījums" (turpmāk – iesniegums) un sniedz šādu uzziņu.

Iesniedzējs iesniegumā sniedz šādu situācijas faktu aprakstu.

Iesniedzējs lūdz sniegt uzziņu par uzņēmumu ienākuma nodokļa deklarācijas aizpildīšanu.

Iesniedzējs iesniegumā uzdod 1.jautājumu. Kā uzrādīt nesadalīto peļņu uz 2017.gada 31.decembri, kuru sadales brīdī neietver ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamajā bāzē? Šobrīd deklarācijā Iesniedzējs ir uzrādījis "0". Vai par nesadalīto peļņu uz 31.12.2017. varētu uzskatīt X EUR, kas iepriekšējos gados tika novirzīta pārējās rezervēs?

Iesniedzējs iesniegumā uzdod 2.jautājumu par uzkrājumiem.

2.1. Kā uzrādīt uzkrājumus, kuri izveidoti līdz 2017.gada 31.decembrim? Deklarācijā uzrādāmie uzkrājumi ir Bilancē uzrādītais uzkrājumu atlikums uz 31.12.2017. x 0,75. Šobrīd deklarācijā Iesniedzējs ir ietvēris X eiro (75% x Uzkrājums valdes prēmijām). Uzkrājums veidots valdes prēmijām par 2017.gadu un 2018.gadā pie izmaksas jāreversē.

Vai drīkst mazināt UIN apliekamo bāzi, ja tiek izveidots jauns uzkrājums valdes prēmijām par 2018.gadu? Kurā mēnesī drīkst izmantot mazinājumu? Ja minētā mēnesī nav apliekamās bāzes, vai mazinājumu var pārnest uz nākamiem mēnešiem tikai gada ietvaros, vai arī uz nākamo taksācijas gadu?

2.2. Deklarācijā uzrādāmie uzkrājumi ir Bilancē uzrādītais uzkrājumu atlikums uz 31.12.2017. x 0,75. Vai deklarācijā vienā rindiņā ar uzkrājumiem valdes prēmijām var iekļaut arī uzkrājumus krājumiem X (75% X EUR)? Vai drīkst mazināt uzņēmumu ienākuma nodokļa apliekamo bāzi, ja tiek izveidots

jauns uzkrājums krājumiem 2018.gadā? Kā rīkoties, ja vecais uzkrājums nav izmantots vai tiek izmantots daļēji? Kurā mēnesī drīkst izmantot mazinājumu? Vai, ja minētā mēnesī nav aplikamās bāzes, mazinājumu var pārnest uz nākamiem mēnešiem tikai gada ietvaros, vai arī uz nākamo taksācijas gadu?

2.3. Vai uzkrājumu mazinājums ir jārēķina atsevišķi uzkrājumiem prēmijām un uzkrājumiem krājumiem, vai tomēr jārēķina uzkrājuma mazinājums kopā abiem uzkrājuma veidiem?

Valsts ieņēmumu dienests, izvērtējot Iesniedzēja iesniegumā sniegto faktu aprakstu, no minētajiem faktiem izrietošus konkrētus jautājumus, atbildes uz kuriem ir atkarīgas no to juridiska vērtējuma, sniedz šādu uzziņu.

Atbildot uz iesnieguma pirmo jautājumu, paskaidrojam.

Saskaņā ar Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma pārejas noteikumu 8.punktu nodokļu maksātājs ir tiesīgs neiekļaut ar uzņēmumu ienākuma nodokli aplikamajā bāzē dividendes, kas tiek aprēķinātas, sadalot peļņu, kura uzrādīta bilancē 2017.gada 31.decembrī.

Ņemot vērā minēto, dalot sabiedrības peļņu, kura bilancē uzrādīta 2017.gada 31.decembrī, ar uzņēmumu ienākuma nodokli aplikamā bāze neveidojas. Šai nesadalītajai peļņai jau ir piemērots uzņēmumu ienākuma nodoklis saskaņā ar likumā “Par uzņēmumu ienākuma nodokli” (*kas bija spēkā līdz 2017.gada 31.decembrim*) noteikto kārtību.

Informācija, kāda uzņēmumu ienākuma nodokļa aprēķināšanai un administrēšanai saskaņā ar Uzņēmumu ienākuma nodokļa likumu jānorāda uzņēmumu ienākuma nodokļa deklarācijā, ir noteikta Ministru kabineta 2018.gada 13.februāra noteikumos Nr.93 “Noteikumi par uzņēmumu ienākuma nodokļa deklarācijā iekļaujamo informāciju”.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2018.gada 13.februāra noteikumu Nr.93 “Noteikumi par uzņēmumu ienākuma nodokļa deklarācijā iekļaujamo informāciju” 3.1.apakšpunktā noteikto, deklarācijā iekļauj informāciju arī par nesadalīto peļņu uz 2017.gada 31.decembri, kuru sadalīšanas brīdī neietver ar uzņēmumu ienākuma nodokli aplikamajā bāzē.

Atbilstoši Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma 13.panta otrajai daļai, finanšu pārskatam ir jāsniedz patiens un skaidrs priekšstats par sabiedrības līdzekļiem (aktīviem), saistībām, finansiālo stāvokli un peļņu vai zaudējumiem, bet vidējas sabiedrības un lielas sabiedrības gada pārskatam — arī par naudas plūsmu.

Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma 20.pantā ir noteikts, ka bilances postenī “Pārskata gada peļņa vai zaudējumi” norāda summu, kas atbilst peļņas vai zaudējumu aprēķina postenī “Pārskata gada peļņa vai zaudējumi” norādītajai summai. Sabiedrības peļņas sadali vai zaudējumu segšanu norāda nākamā gada pārskatā, attiecīgi samazinot postenī “Iepriekšējo gadu nesadalītā peļņa” pārskata gada sākumā norādīto summu.

Komerclikuma 180.panta pirmajā daļā ir noteikts, ka valde sagatavo un iesniedz kārtējai dalībnieku sapulcei priekšlikumu par peļņas izlietošanu.

Saskaņā ar Komerclikuma 180.panta trešās daļas 4. un 5.punktu priekšlikumā norāda dividendēs izmaksājamo tīrās peļņas daļu vai peļņas izlietošanu citiem mērķiem.

Tādējādi komercsabiedrības pārskata gada nesadalīto peļņu saskaņā ar dalībnieku sapulces lēmumu var sadalīt starp komercsabiedrības biedriem, nosakot dividendēs izmaksājamo tīrās peļņas daļu, vai novirzot citiem mērķiem.

Atbilstoši Iesniedzēja faktu aprakstā norādītajam, iepriekšējo pārskata gadu nesadalītā peļņa ir izlietota pārējo rezervju veidošanai.

Pamatojoties uz iepriekš minēto secināms, ka Iesniedzēja iepriekšējo pārskata gadu nesadalītā peļņa ir izlietota (sadalīta) atbilstoši Komerclikuma 180.panta trešās daļas 5.punktam.

Ņemot vērā to, ka lēmumu par peļņas sadali pieņem dalībnieki, tad, ja ir Iesniedzēja dalībnieku lēmums par uz 2017.gada 31.decembri izveidoto rezervju dzēšanu un iepriekšējos pārskata gados pārējās rezervēs novirzītās nesadalītās peļņas novirzīšanu uz nesadalīto peļņu, Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma pārejas noteikumu 8.punkta piemērošanai par nesadalīto peļņu uz 2017.gada 31.decembri var uzskatīt Iesniedzēja iepriekšējos pārskata gados pārējās rezervēs novirzīto nesadalīto peļņu.

Atbildot uz iesnieguma 2.jautājumu, paskaidrojam.

Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma 32.panta pirmajā daļā noteikts, ka uzkrājumi ir paredzēti, lai segtu saistības, kuru būtība ir skaidri noteikta un kuras bilances datumā ir paredzamas vai zināmas vai kuras noteikti radīsies, bet var mainīties šo saistību segšanai nepieciešamās summas lielums vai šo saistību rašanās datums.

Saskaņā ar Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma 32.panta ceturto daļu uzkrājumus nedrīkst izmantot aktīvu vērtības koriģēšanai.

Uzkrājumu, debitoru parādu, uzkrāto ieņēmumu, uzkrāto saistību, iespējamo saistību un iespējamo aktīvu novērtēšanas nosacījumi un metodes noteiktas Ministru kabineta 2015.gada 22.decembra noteikumu Nr.775 "Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma piemērošanas noteikumi" 7.nodaļā "Uzkrājumu, debitoru parādu, uzkrāto ieņēmumu, uzkrāto saistību, iespējamo saistību un iespējamo aktīvu novērtēšanas nosacījumi un metodes".

Ministru kabineta 2015.gada 22.decembra noteikumu Nr.775 "Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma piemērošanas noteikumi" 146.punktā noteikts, ka piemērojot likuma 32.pantā noteikto, uzkrājumus veido tikai tad, ja ir ievēroti abi šie nosacījumi (turpmāk – uzkrājumu atzīšanas nosacījumi):

146.1. sabiedrībai saistībā ar konkrētu pagātnes notikumu ir pašreizējs pienākums nākamajos pārskata gados izdarīt par labu citai personai zināmas darbības (turpmāk – pienākums), kuru pamats ir tiesību akts, līgums vai prakses radīts pienākums. Piemēram, saskaņā ar tiesību aktu sabiedrībai saistībā ar pārskata gadā vai kādā no iepriekšējiem pārskata gadiem ekspluatācijā nodotu pamatlīdzekli ir pienākums veikt šā pamatlīdzekļa demontāžu un izvietošanas vietas atjaunošanu laikā, kad šis pamatlīdzeklis tiks izņemts no ekspluatācijas, lai izpildītu noteiktās dabas aizsardzības prasības);

146.2. sagaidāms, ka šo noteikumu 146.1.apakšpunktā minētā pienākuma izpildei būs nepieciešama saimnieciskos labumus ietverošu resursu aizplūde un sabiedrība spēj ticami novērtēt (aplēst) pienākuma izpildei nepieciešamo summu.

Ministru kabineta 2015.gada 22.decembra noteikumu Nr.775 "Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma piemērošanas noteikumi" 147.1.apakšpunktā noteikts, ka šajā nodaļā minētie nosacījumi par uzkrājumu veidošanu, novērtēšanu un uzskaiti neattiecas uz uzkrājumiem nedrošiem parādiem, uzkrāto nolietojumu un uzkrājumiem aktīvu vērtības norakstījumiem. Tos uzskaita grāmatvedībā un izmanto finanšu pārskatā attiecīgo bilances aktīva posteņu vērtības korekcijām bilances datumā.

Ministru kabineta 2015.gada 22.decembra noteikumu Nr.775 "Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma piemērošanas noteikumi" 153.punktā noteikts, ka izveidotos uzkrājumus norāda attiecīgajos posteņos bilances pasīvā. Uzkrājumus samazina, no tiem norakstot uz konkrēta pienākuma izpildi (konkrētas saistības segšanu) tieši attiecināmus izdevumus tajā pārskata gadā, kad tie rodas. Konkrētus uzkrājumus izmanto tikai tiem izdevumiem, kuriem šie uzkrājumi bija izveidoti.

Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma pārejas noteikumu 17.punktā noteikts, ka nodokļa maksātājs ir tiesīgs samazināt taksācijas perioda ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamo bāzi par uzkrājumiem, kuri izveidoti līdz 2017.gada 31.decembrim un tiek samazināti, sākot ar 2018.gada 1.janvāri, ja šie uzkrājumi to izveidošanas periodā tika iekļauti ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamajā ienākumā un ar 2018.gada 1.janvāri ir uzskaitīti dalīti no citiem uzkrājumiem.

Saskaņā ar Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma pārejas noteikumu 18.punktu, ja 2017.pārskata gadā izveidotā uzkrājumu summa pārsniedz 2016.pārskata gadā izveidoto uzkrājumu summu, tad, sākot ar 2018.gada 1.janvāri, šie uzkrājumi uzskaitāmi dalīti no citiem uzkrājumiem un pārsnieguma summai nepiemēro šo pārejas noteikumu 17.punktu. Par minēto uzkrājumu pārsnieguma summu var samazināt taksācijas perioda vai turpmāko taksācijas periodu ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamajā bāzē iekļauto dividendžu vai dividendēm pielīdzinātu izmaksu summu tādā apmērā, kādā taksācijas periodā tiek samazināti minētie uzkrājumi.

Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma pārejas noteikumu 19.punktā noteikts, ka, piemērojot šo pārejas noteikumu 17. un 18.punktu, ar nodokli apliekamo bāzi samazina par uzkrājumu summu, kas tiek reizināta ar koeficientu 0,75.

Atbilstoši Ministru kabineta 2017.gada 14.novembra noteikumu Nr.677 "Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma normu piemērošanas noteikumi" 125.punktam likuma pārejas noteikumu 17. un 18.punkts ir piemērojams par uzkrājumiem, kuri norādīti bilancē uz 2017.gada 31.decembri un izveidoti atbilstoši normatīvajiem aktiem, kas nosaka uzkrājumu veidošanu, un izveidoti noteiktu darbību veikšanai, pamatojoties uz tiesas nolēmumu, līgumu vai prakses radītu pienākumu.

Tādējādi saskaņā ar Ministru kabineta 2017.gada 14.novembra noteikumu Nr.677 “Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma normu piemērošanas noteikumi” 125.punktā noteikto Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma pārejas noteikumu 17., 18. un 19.punkta nosacījumus piemēro tiem uzkrājumiem, kurus sabiedrība veido atbilstoši Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma 32.pantam un Ministru kabineta 2015.gada 22.decembra noteikumu Nr.775 “Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma piemērošanas noteikumi” 146.punktā noteiktajiem uzkrājumu atzīšanas nosacījumiem.

Izvērtējot Iesniedzēja iesnieguma faktu aprakstā norādīto un Valsts ieņēmumu dienestā iesniegtajā 2017.gada pārskatā sniegto informāciju secināms, ka Iesniedzēja uzkrājumi valdes locekļu prēmijām un krājumiem pēc ekonomiskās būtības nav atzīstami par uzkrājumiem Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma 32.panta pirmās daļas izpratnē, kā arī tie neatbilst Ministru kabineta 2015.gada 22.decembra noteikumu Nr.775 “Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma piemērošanas noteikumi” 146.punktā noteiktajiem uzkrājumu atzīšanas nosacījumiem. Iesniedzēja valdes locekļu prēmijām par 2017.gada rezultātiem uzkrātās summas nav uzkrājumi, bet gan uzkrātie izdevumi (saistības) maksājumiem sakarā ar saistībām pret Iesniedzēja valdes locekļiem. Tāpat par uzkrājumiem nav atzīstami uzkrājumi aktīviem (krājumiem), kuri tiek pārvērtēti sakarā ar vērtības samazināšanos. Uzkrājums gatavās produkcijas vērtības samazinājumam, kas samazina krājumu bilances vērtību, ir uzskatāmi par izdevumiem, kas radušies pārvērtējot krājumus.

Ņemot vērā minēto, attiecībā uz Iesniedzēja iesniegumā minēto līdz 2017.gada 31.decembrim izveidoto uzkrājumu valdes prēmijām un uzkrājumu krājumiem nav piemērojami Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma pārejas noteikumu 17., 18. un 19.punkta nosacījumi un Iesniedzējs nav tiesīgs samazināt taksācijas perioda ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamo bāzi par iesniegumā minētajiem uzkrājumiem valdes prēmijām un krājumiem.

Līdz ar to iesniegumā minētais uzkrājums Iesniedzēja valdes prēmijām un uzkrājums krājumiem nav norādāms uzņēmumu ienākuma nodokļa deklarācijas 1.3.tabulas “*Uzkrājumi, kuri izveidoti līdz 2017.gada 31.decembrim*” 2.ailē.

Sniedzot uzziņu, izmantotas šādas tiesību normas: Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma pārejas noteikumu 8., 17., 18. un 19.punkts, Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma 13.panta otrā daļa, 20.pants un 32.panta pirmā un ceturrtā daļa, Ministru kabineta 2018.gada 13.februāra noteikumu Nr.93 “Noteikumi par uzņēmumu ienākuma nodokļa deklarācijā iekļaujamo informāciju” 3.1. un 3.3 apakšpunkts, Ministru kabineta 2017.gada 14.novembra noteikumu Nr.677 “Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma normu piemērošanas noteikumi” 125.punkts, Ministru kabineta 2015.gada 22.decembra noteikumu Nr.775 “Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma piemērošanas noteikumi” 146.punkts, 147.1.apakšpunkts un 153.punkts, Komerclikuma 180.panta pirmā daļa un trešās daļas 4. un 5.punkts.

Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 101.panta ceturtajai daļai uzziņu var apstrīdēt augstākā iestādē. Ja augstākas iestādes nav vai tā ir Ministru

kabinets, tad uzziņa nav apstrīdama. Tā nav pārsūdzama tiesā. Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 1.panta otro daļu augstāka iestāde ir tiesību subjekts, tā struktūrvienība vai amatpersona, kas hierarhiskā kārtībā var dot rīkojumu iestādei vai atcelt tās lēmumu. Ņemot vērā to, ka Valsts ieņēmumu dienestam attiecībā uz uzziņu apstrīdēšanu nav augstākas iestādes, šī uzziņa nav apstrīdama un pārsūdzama.

Ģenerāldirektora p.i.

D.Pelēkā

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR
DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU